

prima instanță: I. Ghizdari,
instanța de apel: I. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevski,

dosarul nr. 2rac-524/15

Î N C H E I E R E

29 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Gospodăria Țărănească „Cuciuc Alexandru”, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc ,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Vadalex-Agro” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Gospodăriei Țărănești „Cuciuc Alexandru” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Cuciuc Alexandru și menținută hotărârea Judecătoriei Fălești din 30 aprilie 2014, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 16 decembrie 2013, SC „Vadalex-Agro” SRL, reprezentat de avocatul Prodan Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva GT „Cuciuc Alexandru” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității.

În motivarea acțiunii a indicat că societatea a încheiat cu GT „Cuciuc Alexandru”, contractul de vânzare-cumpărare nr. 110-AB și din 26 ianuarie 2012.

Menționează că obiectul contractului este marfa livrată de către vânzător și primită de cumpărător în baza facturilor fiscale nr. FV 8879127 din data de 10 aprilie 2012, pentru suma de 57 728 lei, nr. FV 9508707 din 24 mai 2012 pentru suma de 6 128 lei și nr. FV 98431 80 din data de 30 mai 2012 pentru suma de 7 982, 90 lei.

Susține că plata pentru serviciile acordate urma efectuată până la data de 01 octombrie 2012, însă, GT „Cuciuc Alexandru” până în prezent nu a efectuat nici un transfer în contul vânzătorului.

Indică că prin acțiunile sale ilegale, pârâtul încalcă normele legale ce reglementează executarea obligațiilor de către participanții la circuitul civil, stipulate în art. 572 Cod Civil.

Afirmă că pârâtul nu și-a onorat până în prezent obligațiunile contractuale și refuză să restituie suma de 44 838, 90 bani.

Conform statisticii privind ratele de dobândă la instrumentele de reglementare monetară ale BNM, rata de refinanțare a BNM pe anul 2012 era de 4.5%, iar pe anul 2013 rata de refinanțare era de 3,83%, astfel, luând în considerație că perioada de

întârziere conform punctului 2.2 al contractului de vânzare-cumpărare nr. I 10-AB din data de 26 ianuarie 2012 și anexeii acestuia, începe din data de 01 octombrie 2012 până la data de 31 decembrie 2012, rata dobânzii constituie suma de 1 525,75 lei, iar de la data de 01 ianuarie 2013 până la data de 15 decembrie 2013, dobânda de întârziere constituie 5 500,65 lei, în total 7 026,40 lei.

La fel, indică că conform prevederilor punctului 6.2 al contractului nr. 110-AB din ianuarie 2012 și anexeii acestuia din aceeași dată, pentru neachitarea datoriei la timp se percepe o penalitate în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere, iar luând în considerație că pârâul este în întârziere cu 180 zile, penalitatea acestuia constituie 24213 lei.

Solicită încasarea din contul GT „Cuciuc Alexandru” în beneficiul SC „Vadalex-Agro” SRL datoria în mărime de 44 838,90 lei, dobânda de întârziere în mărime de 7026,40 lei, penalitatea în mărime de 24 213,00 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Fălești din 30 aprilie 2014, acțiunea a fost admisă, fiind încasat din contul GT „Cuciuc Alexandru” în beneficiul SC „Vadalex-Agro” SRL datoria în mărime de 44 838, 90 lei, dobânda de întârziere 7 026, 40 lei, penalitatea în mărime de 24 213 lei și cheltuielile de judecată formate din taxa de stat și cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 12 282, 35 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2015, a fost respins apelul declarat de către Cuciuc Alexandru și menținută hotărârea primei instanțe.

În motivarea deciziei, instanța de apel a invocat prevederile art. 512, art. 513, art. 514, art. 572 alin.(1), (2), art. 585, art. 602 alin. (1), art. 624 alin.(1), art. 666 alin.(1), art. 753 alin.(1) din Cod civil, care reglementează dispoziții generale privind obligațiile generale privind obligațiile, răspunderea pentru neexecutarea obligației și dispoziții generale cu privire la clauza penală și contractul de vânzare-cumpărare.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța a reținut că GT „Cuciuc Alexandru” nu și-a executat în termen și cu bună credință obligațiunile asumate în baza contractului de vânzare-cumpărare a mărfurilor nr. 110-AB din 26 ianuarie 2012, fapt confirmat cu certitudine prin acordul de verificare a datoriilor, care reflectă suma încasată în baza facturilor fiscale FV 8879127, FV 9508707 și FV 9843180, prin urmare, SC „Vadalex-Agro” SRL este îndreptățit să pretindă încasarea datoriei rezultate din neexecutarea obligațiilor contractuale.

La 05 februarie 2015, GT „Cuciuc Alexandru”, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a hotărârii.

În motivarea deciziei a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală, neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procesual.

Menționează că la data de 16 decembrie 2013, SRL „Vadalex-Agro”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și penalității, în rezultatul încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 110-AB și anexa acestuia din 26 ianuarie 2012, iar în confirmarea pretențiilor a indicat facturile fiscale nr. FV 8879127 din 10 aprilie 2012, în suma de 57728, lei, nr. FV 9508707 din 24 mai 2012 suma de 6128 lei și nr. FV 9843180 din 30 mai 2012 în suma de 7 982 lei.

Susține că instanța de apel la emiterea deciziei eronat i-a respins cerința privind reducerea dobânzii de întârziere, acesta făcând referire la prevederile pct. 14 din

Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 247 decembrie 2010 privind aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează modalitățile de reperarea prejudiciului cauzat prin întârziere sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor cu excepția celor izolate din contractul de credit bancar, deoarece, potrivit prevederilor art. 650 și pct. 8, pct.10 din Hotărârea Plenului CSJ, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mare.

Indică că instanțele inferioare la emiterea hotărârilor eronat au dispus încasarea din contul său în beneficiul intimatului datorita în cuantum de 44 838 lei, deoarece, potrivit facturilor fiscale nr. FV 8879127 din 10 aprilie 2012, nr. FV 9508707 din 24 mai 2012 și nr. FV 9843180 din 30 mai 2012, suma totală a mărfurilor constituie 71 838 lei, iar suma pe care el a achitat-o anterior constituie 35 000 lei, astfel, rezultă că datorita constituie 36 838 lei, ci nu 44 838 lei.

Astfel, consideră că instanțele inferioare eronat au concluzionat precum că cuantumul datoriei este confirmat prin actul de verificare și prin explicațiile reprezentantului său, deoarece, de fapt, actul de verificare care a fost emis de către intimat nu a fost semnat de dânsul și nu este recunoscut ca fiind o datorie existentă, iar prin procesul-verbal al ședinței de judecată din fond nu rezultă că acesta a recunoscut suma de 44 838 lei.

Afirmă că în cazul în care tatăl său, Cuciuc Anatolii îi reprezintă interesele în baza procurii anexate la materialele pricinii, nu denotă despre faptul că acesta este obligat să restituie documentele acumulate față de terțe persoana, astfel, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 81 CPC, care reglementează împuternicire reprezentatului în judecată și respectiv proba de eschivare cu rea-credință de la executarea obligațiilor pecuniare.

De asemenea, invocă că instanțele de judecată eronat nu au ținut cont că avizul de recepție privind înaintarea somației din 21 noiembrie 2013, nu a fost recepționat de către reprezentat, pe motiv că în acel moment nu se afla în Răuțel, ci în s. Vorniceni, astfel pretenția prealabilă de achitare a obligației pecuniare fixată către un termen grație nu a fost acceptată de către intimat, or, nu a fost respectată procedura prealabilă de examinare obligatorie a litigiului civil, fapt pentru care cererea de chemare în judecată urma a fi scoasă de pe rol.

Insistă că prin hotărârile contestate se pretinde încălcarea principiului dublei urmăriri, fiind încasată de două ori a unei și aceleași datorii, din contul uneia și aceeași persoană pe una și aceeași perioadă, una și aceeași creanță, totodată, fiind încălcat și dreptul de proprietate stabilit de art. 1 protocolul nr. 1 adițional CEDO, deoarece, în speță se atentează asupra unei surse bănești ce constituie o proprietate, iar instanța de apel nu a înlăturat această divergență și nu a constatat circumstanța importantă la cauză.

La 15 aprilie 2015, SC „Vadalex” SRL a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia și a solicitat respingerea lui ca fiind inadmisibil. Indică intimatul că Curtea de Apel Chișinău în decizia din 22 ianuarie 2015, a dat o apreciere corectă circumstanțelor de fapt ale cauzei în raport cu normele de drept aplicate, pe când argumentele recurentului sunt declarative.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de GȚ „Cuciuc Alexandru”, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc, este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către GȚ „Cuciuc Alexandru”, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

De altfel, nu poate constitui temei de admiterea recursului nici susținerea recurentului precum că reprezentatul acestuia nu a recepționat somația privind achitarea obligației pecuniare, or, acesta a fost expediată în adresa GȚ „Cuciuc Alexandru” și recepționată la aceeași adresă, fapt care confirmă respectarea căii prealabile, or, normele legale nu impun în mod imperativ, confirmarea recepționării personale, ci de expedierea și reexpedierea somației la adresa subiectului de drept.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către GȚ „Cuciuc Alexandru”, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către GȚ „Cuciuc Alexandru”, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către GȚ „Cuciuc Alexandru”, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva